

Karlovac kroz povijest

Ana Margetić, 7.d

Povijest grada Karlovca (16. stoljeće)

- ❖ Karlovac je jedan od rijetkih hrvatskih gradova čiji je točan datum postanka poznat – 13. srpanj 1579.
- ❖ Grad je osnovan kao zaštitna tvrđava i vojna utvrda u obliku šesterokrake zvijezde (današnja jezgra Karlovca), po naredbi austrijskog nadvojvode Karla Habsburškog (po kojemu je grad nazvan)
- ❖ Karlovačka utvrda je građena podno starog grada Dubovica i na posjedima obitelji Zrinski
- ❖ Ulice jezgre grada Karlovca (ili njem. *Karlstadt*) u potpunosti su pravilnoga geometrijskoga oblika i prikaz graditeljskog umijeća

Slike 1. i 2. – prikaz karlovačke tkz. Zvijezde (jezgre)

Karlovac kroz povijest

Ana Margetić, 7.d

“Grad na četiri rijeke”

- Poznati nadimak za grad Karlovac zbog toga što se grad nalazi na rijekama - Kupa, Korana, Dobra i Mrežnica

Slike 3. i 4. – prikaz rijeka koje prolaze kroz Karlovac

● rijeka Mrežnica   ● rijeka Korana   ● rijeka Dobra   ● rijeka Kupa

3.

Karlovac kroz povijest

Ana Margetić, 7.d

Karlovac u 18. – 20.st.

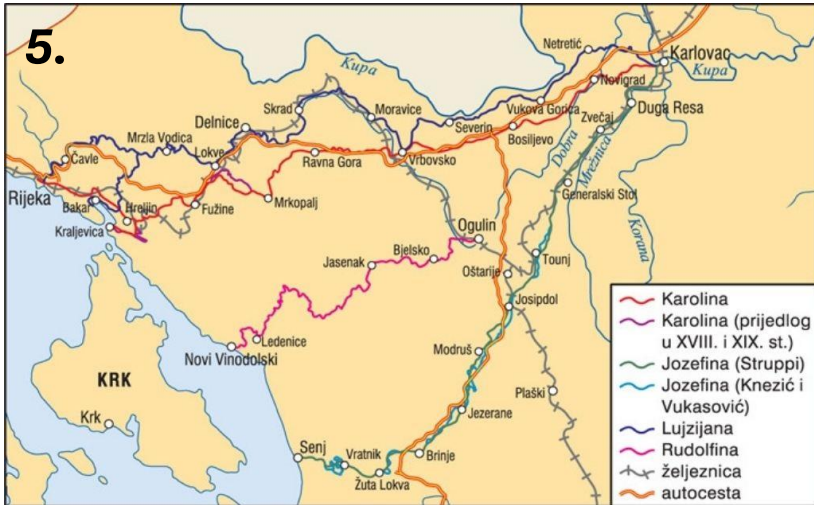
- Pri kraju 18. i tijekom prve polovice 19. stoljeća, Karlovac doživljava veliki kulturni procvat, koji se može nazvati i “*Zlatno doba*”. Veliki razlog tome jest razvoj obrta i trgovine, činjenica da je Karlovac bio jedan od glavnih središta ilirskog pokreta i lađarstva rijekom Kupom

Ceste 18. i 19. stoljeća

- Zbog naglog rasta i napretka grada, bila je i potrebna prometna povezanost.
- Zato se, od 1726 do 1732 godine gradi Karolina/ Karolinska cesta koja je spajala Karlovac i Rijeku/Kraljevicu/Bakar i bila dugačka 106 km. Ime je dobila po ugarsko-hrvatskome vladaru Karlu III.
- Nakon nje gradi se Jozefinska cesta koja povezuje Karlovac s Senjom, dugačka 113 km, građena 1775-1779. i nazvana po habsburškome vladaru Josipu II. Gradnju je Josip II. povjerio Vinku Struppiju, inženjerskom časniku koji je na cesti izgradio čak 11 svođenih kamenih mostova
- Također je važna i Lujzijana koja također povezuje Karlovac s Rijekom, građena od 1803.-1811 i nazvana po supruzi Napoleona I. : Mariji Lujzi.

Karlovac kroz povijest

Ana Margetić, 7.d

Slika 5. – sve povijesne ceste na karti

Slika 6. – prikaz Karolinske ceste

Slika 7. – Jedan od mostova na Jozefinskoj cesti

Slika 8. – prikaz Lujzijane

Karlovac kroz povijest

Ana Margetić, 7.d

Poznate osobe vezane uz Karlovac

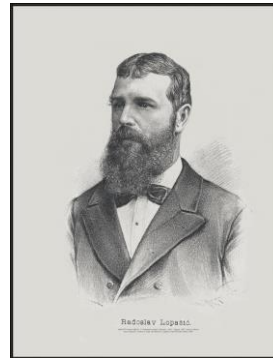
1. **Dragojla Jarnević**- rođena 4.1.1812. godine u Karlovcu, bila uz Sidoniju Erdody jedina i najutjecajnija žena koja je sudjelovala u Narodnom preporodu.
2. **Maksimilijan Vrhovac**- rođen u Karlovcu, biskup, potaknuo čitanje i širenje hrvatskoga jezika
3. **Radoslav Lopašić**- karlovački neslužbeni povjesničar (po struci pravnik), izabran za potpredsjednika Matice hrvatske 1877. godine, zvan je “Živi arhiv” i “Ocem karlovačke povijesti”. Njegov spomenik nalazi se kod Zorin doma u Karlovcu
4. **Nikola Tesla**- Iako je svoje djetinjstvo proveo u Smiljanu i Gospiću, svoju mladost Nikola Tesla proveo je i u Rakovcu kraj Karlovca, gdje je maturirao
5. **Vjekoslav Karas**- najvažniji hrvatski slikar 19. st., uz slikanje je i skladao i pisao pjesme na hrvatskom i talijanskom jeziku

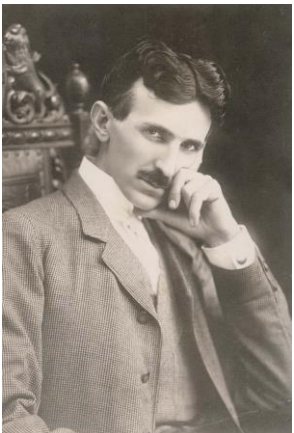
Dragojla Jarnević

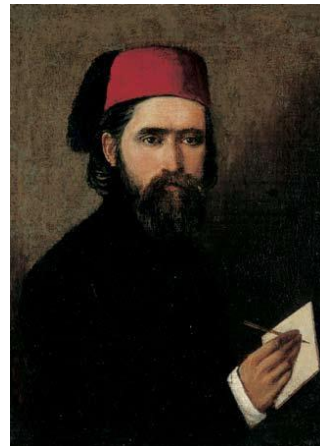
Maksimilijan Vrhovac

Radoslav Lopašić

Nikola Tesla

Vjekoslav Karas

Karlovac kroz povijest

Ana Margetić, 7.d

Karlovac u 20. stoljeću

- Iako u prvoj polovici 20. stoljeća nije bilo mnogo postignuća u gradu Karlovcu, tijekom Domovinskoga rata Karlovac doživljava mnogo štete od vojske JNA
- Posebno je izdvojen 4. listopada 1991. kada su započeli napadi na Karlovac
- Gradske četvrti u kojima su se događale najveće borbe su Turanj i Gornji Mekušje

Lađarstvo Kupom

- Tijekom razvijenoga doba Karlovca (18. st.) lađarstvo rijekom Kupom osobito je rašireno zbog plovidbe žitnih lađa koje su žito prevozile iz Karlovca pa čak i do Crnoga mora
- Lađa Zora napravljena je po uzoru na slične lađe iz 18. stoljeća
- Lađa nije bili niti na vjetar niti na motor nego su je vukli sa desne strane ljudi lošijega položaja (kmetovi, kriminalci, utamničeni)
- Jedna zanimljiva činjenica jest da su utamničeni mogli odabrati između toga da su Bačeni u tamnicu ili da prevoze žitnu lađu
- Obično bi žitnu lađu vuklo 8-10 osoba, kmetovi ili kriminalci

Karlovac kroz povijest

Ana Margetić, 7.d

Izgled žitne lađe

Vožnja žitnom lađom – Pogled na Babu (ostatak/stup mosta iznad Kupe)

Karlovac kroz povijest

Ana Margetić, 7.d

Izvori

Slike - <https://restoranm90.com/legende-karlovacke-zupanije/> ,
<http://pogledaj.to/arhitektura/mora-li-buducnost-karlovacke-zvijezde-biti-siva/> , <https://visitkarlovac.hr/plan-града/> ,
<https://visitkarlovac.hr/planinarska-obilaznica-4-rijeka-karlovacke/> ,
<https://abcgeografija.com teme/ceste-gorske-hrvatske/> ,
<http://forum.lokalpatrioti-rijeka.com/viewtopic.php?f=55&t=3106&start=15> ,
<https://darkoantolkovic.wordpress.com/2018/05/18/jozefinska-cesta/> , <https://www.geotech.hr/lujzijana-od-najznacajnije-prometnice-u-povijesti-do-turisticke-atrakcije/> ,
<https://enciklopedija.hr/clanak/jarnevic-dragojla> ,
<https://www.stubicketoplice.hr/clanak/edukativna-tabla-povijesna-prica-o-kulturnoj-bastini-stubickih-toplica-postavljena-u-par> ,
<https://www.flickr.com/photos/morton1905/51094268820> ,
<https://www.britannica.com/biography/Nikola-Tesla> , http://www.os-dubovac-ka.skole.hr/produzeni_boravak?news_hk=6486&news_id=1236&msh_ow=2406 ,
<https://karlovacki.hr/sve-popularnija-turisticka-atrakcija-zitna-lada/> ,
Zadnja slika – kamera mobitela

Informacije- <https://www.karlovac.hr/grad/o-gradu-2728/2728> ,
<https://www.enciklopedija.hr/clanak/karlovac> ,
<https://www.kazup.hr/index.php/zupanija/povijest> ,
<https://www.enciklopedija.hr/clanak/30637> ,
<https://www.tounj.hr/opcina/jozefina-povjesna-cesta/> ,
<https://www.enciklopedija.hr/clanak/lujzinska-cesta> ,
<https://visitkarlovaccounty.hr/znamenite-osobe/> ,
<https://karlovacki.hr/obljetnica-je-napada-na-grad-4-listopada-1991-dan-kad-je-rat-dosao-u-karlovac/>